

Los Angeles
5. června 1967
21.30

...Němě hleděla z okna. Na dohled byla jedna z hollywoodských dopravních tepen. Nejasně ji poznávala. Juanova slova jako by přicházela z jiné planety.

„Pan Kurth, on je velmi důležitý člověk. Sí, señorita. On vždycky dostat to, co chtít. Vy to rozumět, sí? On vás líbí. Vy dostat role nyní. OK, señorita? Jaká vaše adresa, prosím?“

Zavrtěla hlavou. Juanova konejšivá slova skrývala hrůzu a absurdnost, kterou nebyla s to vstřebat. Budoucnost vězela za neproniknutelnou oponou, kterou její rozum nedovedl pochopit.

Vtom zahlédla policejní vůz.

Byl zaparkovaný u stánku s nočním prodejem mexických plněných kukuřičných placek. Oba policisté seděli uvnitř a krmili se z polystyrenových tácků.

Annie prudce otevřela dveře rollsu. Juan instinktivně šlápl na brzdu. Skutálela se na dlažbu, nevsímala si houkání klaksonů za sebou a pádila k policistům. Ti na ni od jídla zvědavě koukali.

„Znásilnili mě,“ vyhrkla bez dechu a rukama se opírala o okénko. „Zmlátili... znásilnili...“ Obrátila se a ukázala na auto. Juan beze spěchu zavíral zadní dveře. „On přitom pomáhal,“ dodala a ukázala na něj. „On... on mě držel. Pomozte mi, prosím vás...“

Před očima měla tmou a v uších jí zněly hlasy. Přidržovaly ji silné ruce. V dálce se uniformovaný policista blížil k rollsu. Juan klidně čekal vedle něj a v šedé livreji působil duchapřítomně.

Už to mám za sebou, pomyslela si. Nad hlavou se jí rozprostírala noční obloha. Ale vnitřní hlas ji varoval, že to je teprve začátek.

* * *

„Tak to by bylo, slečno Havillandová. Už se můžete obléknout. Napíšu zprávu a předám ji poručíku Hernandezovi. Jste hodně potlučená, ale zlomeného není nic.“

Doktor Russell byl dosud mladý a jeho chladné vystupování ji povzbuzovalo. Měla pocit, že je v rukou zkušených, kompetentních lidí – tím spíš, že na chodbě čekala policistka Barbara Tauerová z oddělení pro znásilnění.

Lékaři přece musejí poznat skutečnost, že se stala obětí, a stejně jistě se v policejním hlášení objeví popis hrůzy, kterou zažila za zdmi domu Harmona Kurtha v Holmby Hills.

Převázala si župan páskem, ztuhlé klouby ji bolely, položila se na studené prostěradlo a rozhlížela se po antiseptických stěnách a podlaze nemocničního pokoje.

Měla v hlavě zmatek a byla podrážděná. Lék proti bolesti, který jí podali v ambulanci, ji nestačil uklidnit, a naopak ještě zvýšil její dezorientaci. Měla pocit, jako by se potácela po poli bavlněných klubek.

Ve dveřích se objevila policistka Tauerová a ona se na ni zlehka usmála. Za ní v chodbě viděla postavy několika mužů.

„Cítíte se schopna vyprávět?“ zeptala se Tauerová.

Annie přikývla. Do pokoje vešel policista, s nímž se dodus nesetkala.

„Slečno Havillandová, já se jmenuju Champion,“ pozdravil ji bez úsměvu. „Omlouvám se, že vás vyrušuju, ale jinak to opravdu nejde. Bohužel mám za povinnost vám sdělit, že jste zatčena.“

Odmlčel se a nervózně si v ruce pohrával se zatykačem.

„Já?“ divila se Annie. „Za co? To musí být nějaký omyl.“

Zavrtěl hlavou. „Žádný omyl. Byla na vás podána žaloba pro svádění za účelem prostituce. Navrhovatelem je Martin Farrow, právní zástupce pana Kurtha. Žaloba uvádí tři svědky. Přišel jsem vás o zatykači uvědomit, seznámit vás s vašimi právy a postarat se, abyste byla převezena do vazby, jen co toho budete schopna.“

Annie nevěřicně kroutila hlavou.

„Vy jste se všichni museli zbláznit,“ řekla. „Jen se na mě podívejte. Myslíte si, že jsem někoho sváděla k tomu, aby mě takhle ztřískal? Existuje snad zákon, že se člověk nesmí stát obětí znásilnění?“

Rozpačitě pokrčil rameny. „Vaše zranění se zatčením nesouvisejí. Obvinění, která jste vznesla proti panu Kurthovi, jsou samostatný případ. Celou věc musí rozhodnout soud.“

Dlouho se domnívala, že měla na svědomí smrt své matky, která zemřela při porodu.

Proto, jak si představovala, zůstala sama s tátou.

Avšak Harry Havilland byl dobrý a citlivý otec. Brzo uhodl její podvědomé obavy a pověděl jí dost pravdy, aby o své vině přestala fantazírovat.

„Tvoje maminka byla moc krásná,“ vyprávěl jí, „a moc tě milovala. Bohužel umřela, když jsi byla malinká. Musela do nemocnice a tam umřela.“

Usmál se na ni. Modré oči měla za brýlemi s kostěnými obroučkami unavené, ale dala se z nich vyčíst špetka láskyplného čtveráctví. Malá Annie mu seděla na klíně, zádička opřená o dost velké, měkké břicho, a nožkami klátila na jeho kolenou.

Vzala ho za ruku a zeptala se: „A když umřela, byl jsi z toho smutný?“

Přikývl. Dojalo ho, jak je upřímná. „Hodně dlouho jsem byl smutný. Ale měl jsem tebe, ty moje princezničko, a to mi dodalo vzpruhu.“

Zkroutila se mu v klíně, aby se mu mohla podívat do mírné tváře. Ta pro ni byla stejně spolehlivá a uklidňující jako půda pod nohama. Nevšimla si, že i když je pořád ještě mladý, už má na spáncích šediny a den za dnem vypadá starší a starší.

Maminku znala z jediné fotky. Byla to zarámovaná malá černobílá momentka na tátově toaletním stolku. Když byla Annie malá, skoro na ni neviděla, jak byla vysoko. Jakmile povyroستla, mívala ve zvyku si ji prohlížet, když byl otec v práci ve městě a paní Dionová v kuchyni.

Nechápala, proč si vybral zrovna fotku, na níž je maminka jenom z profilu.

...Již víc než rok uběhlo ode dne, kdy na ošoupaném kanapi Roye Derana poprvé zakusila černou propast zhnusení, do níž musí klesnout, aby mohla vytvořit nějakou postavu. Naučila se stavět na odpor, vzdorovat a nenechat se hroživou silou zničit.

Myslela na Royův často opakovaný výrok: „Kus sebe někde necháváte. Trochu své osobnosti potlačujete ve prospěch postavy. A jestliže to děláte pořádně, postava vám něco vrátí. Něco, k čemu se můžete upnout – na nějaký čas.“

Doufala, že má pravdu. Ale čím dál víc zjišťovala, že se jí v té hře daří. Stala se její životní mízou.

Mezitím věnovala veškerou energii a intrikářství, kterých byla schopna, do boje o pracovní příležitost.

To zničující nutkání ji až děsilo. Někdy se s hrůzou divila, jak si představuje život. Možná v hloubi duše prahla po nalezení osobního klidu, který nepoznala od otcovy smrti. Ten klid byl někde mimo její dosah, někde za příští rolí, možná za novým úkolem...

Tyto myšlenky si ovšem nemohla moc připouštět, neboť ji vyváděly z rovnováhy, a té neměla nazbyt.

Najdi si práci. Získej další roli. Vytvoř novou postavu. Upozorni na sebe. Pracuj pořád dál! Ať tě producenti angažují třeba omylem, když chtějí – ale hlavně ať tě angažují! A ať ti diváci tleskají.

Všechno ostatní muselo tomuto cíli ustoupit.

A ke svému údivu zjistila, že slyší i hlasy schvalující.

Byly to recenze.

„Úchvatná, krásná...“

„Předčasně vyzrálá a velmi talentovaná herečka...“

„Nejslibnější posluchačka z exkluzivního Studia 37 Roye Derana za poslední dvě desetiletí...“

„Z jejích očí vyzařuje zvláštní energie až do poslední řady v hledišti...“

„Herečka s velkou budoucností. Ještě o ní hodně uslyšíme...“

Podrobnostem v těchto kritikách Annie nevěnovala pozornost. Nejenom proto, že ji Roy snad stokrát varoval, aby recenze nečetla, ale také proto, že pochvaly kritiků nikdy nevystihovaly to, co se snažila postavám dát a co se jí podle vlastního mínění podařilo.

Los Angeles 3. ledna 1969

...Annie Havilandová seděla za volantem nablýskaného auta z dovozu, značkové kalhoty obepínaly pružné boky a stehna, rovná vestička odhalovala křivky pevných ňader, holé ruce na volantě smetanové a štíhlé.

„Do firmy Cantele a Beale jsem zavítala, protože jsem hledala něco pohodlného,“ říkala s úsměvem, hlasem smyslým a vyzývacím. „A věřte mi, odcházela jsem spokojená. Pokud jezdíte jako já pro pobavení, zastavte se tu také. Cantele a Beale vás přivítají širokou nabídkou.“

Nato si připnula bezpečnostní pás. Dole ji ovinul v pase, nahoře přetínal prsa.

Reklama končila nápisem CHCETE SE SVÉZT? – NECHTE SE SVÉST!

Cantele se obrátil k užaslému společníkovi. Pokožka opálená v Palm Springs mu zbledla.

„Tak co?“ vyběhl ho Al k vyjádření. „Báli jsme se konkurence, a přitom jsme byli sami proti sobě. Co kdybychom zkusili změnu?“

Jerry úpěnlivě rozvažoval. Ala už měl plné zuby. Léta si přál, aby ho Al vyplatil a on mohl jít předčasně do penze a věnovat se jenom golfu. Jenže vzhledem k tomu, že podnik poslední dobou přicházel o tolik peněz, nepřipadal jeho sen v úvahu.

Ted' tu však byla – kde se vzala, tu se vzala – tahle dívka s rozevlátými vlasy, svádíivými očima a vyzývavým úsměvem. Byla prostě k nevíře.

Pokud mohl někdo na tomhle světě dokázat změnit osud podniku, pak jedine ona.

„Ale, jestli si myslíš, že to zabere,“ řekl Jerry opatrně, „neuškodí, když to na čas zkusíme.“

Al se usmál. „Ujednáno, Marty.“

Všichni si potřásli rukama. Al Annie hrdě vyprovodil z místnosti.

Víc než dva týdny se s ní neustále vídal nebo s ní alespoň telefonoval. Ale za celou dobu si netroufl přiblížit se jí k tělu, které si před ním chránila jako talisman.

Nějak to ani nevadilo. To, co dokázala při zkoušce na reklamu, bylo tak ohromné, že mu naděje na nový úspěch v podnikání vynahrazovala beznadějně představy o jejím těle.

Reklama se vysílala poprvé na konci února. Byla zařazena k filmu, o němž se vědělo, že je oblíbený mezi mládeží.

Dopadlo to fantasticky.

Hned druhý den ráno se v salonech firmy ukázalo dvakrát víc zákazníků než kteroukoliv jinou sobotu za uplynulých šest let.

Martin Fiore dal mazaně vytisknout několik portrétů Annie v životní velikosti na lepenku a vystavil je mezi nová auta, aby ji návštěvníci měli při prohlížení na očích.

„Nicku, prosím tě, zpomal,“ naléhala. Nahmatala bezpečnostní pás a připoutala se. „Zastav na chvíli, ať si promluvíme.“

„S radostí, pusó.“ Nepřítomně se zasmál. „O čem si budeme povídat? O lásce a umění? O přínosu Stanislavského a Raquel Welchové? To bych chtěl vědět, co by na tohle téma řekl Roy...“

Ve vlastní ironii našel zalíbení. Přidal plyn. V tom okamžiku se proti nim s burácením vyřítilo ze zatáčky jiné auto a jeho ostrá světla Annie oslepila.

Když zase uviděla vozovku, s hrůzou zjistila, že prudce uhýbá doleva.

Nick sjel ze silnice do kaňonu.

Ucítila, jak se péra a kola strašlivě kymácejí. Auto pokropil štěrk a potom zapadlo do hustého křoví. Setrvačná síla ji vrhla dopředu, zaregistrovala náraz do hlavy a do kolen a vzápětí ztratila vědomí.

O tři hodiny později seděla vedle Nickovy postele v Hollywoodském presbyteriánském lékařském středisku. Chodba za přivřenými dveřmi zela prázdnotou.

Měla jenom leukoplast na čele, v místě, kde narazila na palubní desku. Z ambulance ji doktor poslal na rentgen. Ten ukázal, že k vážnému zranění nedošlo.

Pád vozu ztlumilo křoví, které se v dráze jeho letu vyskytlo Boží prozřetelností, a zbytek zachránil bezpečnostní pás.

Nick takové štěstí neměl, neboť se nepřipásal. Byl bledší než jindy, zlomenou paži měl v sádrovém obvazu, hrudník pevně stažený obinadlem, nos přeražený a obličej pod obvazy.

Z očí mu vyzařovala bolest. Lékaři mu odmítli podat silné utišující prášky, protože vyšetření jasně prokázalo, že má v krvi nebezpečnou směs prostředků s tlumivým účinkem a alkoholu, což byla pravděpodobná příčina nehody.

„Prý jsi měl z pekla štěstí,“ řekla mu Annie na uvítanou a vzala ho za ruku. „Velká škoda, že jsi nebyl připoutaný. Jinak by ses třeba vůbec nezranil.“

Až se jednou za tmy vrátila domů a na záznamníku našla vzkaz:

„Slečno Havillandová, tady Bernard Euer,“ spustil vážný hlas. „Projednali jsme váš nápad s bezpečnostními pásy a pan ministr vnitra projevil osobní zájem. Rádi bychom s vámi udělali zkoušku. Kdyby vám vyhovoval příští týden...“

15. června běžela v televizi po celé Kalifornii první z řady reklam, a sice těsně před zprávami o šesté hodině.

Za volantem auta se objevila sexy, provokativní dívka, kterou obyvatelé Los Angeles již znali jako protagonistku společnosti Cantele & Beale, a malátnými prsty si připínala bezpečnostní pás. Horní díl pásu jí obepínal rovnou vestičku.

„Když řídím,“ říkala do kamery, „chci se pobavit. Ne si ublížit. Až příště budete usedat za volant, udělejte to jako já. Ať sedíte v něčem pohodlném – a bezpečném.“

Podala to tak smyslně, že nebylo možné od ní odtrhnout oči. Budila zdání, jako by ji vůz objímal a bezpečnostní pás hladil její pružné tělo.

Na obrazovce se promítl nápis

**JEZDĚTE BEZPEČNĚ
PŘIPOUTÁVEJTE SE**

Tím reklama skončila.

Byla pozoruhodná tím, že koncepci bezpečnosti zbavila tupé stagnace a konzervatismu. A pro Kalifornii se náramně hodila, neboť tam automobilismus patří k životnímu stylu.

Silnice ubíhala dál. Jak se Annie řítila kupředu. zvedal se před ní porost, kopce a hvězdy a jako všechny pevné věci je pohlcovala prázdnota a ticho.

Ani nevěděla proč, náhle zahrnula do Benedict Canyon Drive. Pneumatiky zahvízdaly a vyrazily nahoru do kopců. Nyní se před ní klikatily menší ulice. Opět prudce odbočila. Ocitla se v příkré, kroučící se ulici v obytné čtvrti.

Uslyšela panický protest houkačky a uviděla reflektory svádějící souboj s těmi jejími. Auto se hnalo dál, z kopce dolů. Před ní se rýsovaly černé stromy. Až teď jí došlo, kam se řítí.

Najednou se před ní tyčil Rhysův tmavý dům. Byl opuštěný. Damon byl pryč, buďto v poušti, nebo v nějakém baru. Usmála se tomu, že prchá do liduprázdného útočiště.

Jako na filmovém plátně před sebou uviděla dopravní značku Slepá ulice, dřevěný zátaras a stromy, které ji lákaly dolů do srázu.

Skřípění brzd bylo jako bezmocný nářek. Pedál pod sandálem vzdoroval. Annie popadla hrůza a snažila se vůz ovládnout.

Následoval náraz, praskot lámaného dřeva, pád... A pak kroucení roztržitého kovu a náhlý pronikavý zápach uvnitř auta i v její mysli, nepříjemný jako pach poloslané vody tmavého močálu, která zaplavuje tonoucí ústa a navždy je zavírá.

Příliš pozdě si vzpomněla na dítě.

Los Angeles Times, 11. prosince 1970

Herečka Annie Havillandová, široké veřejnosti známá z hlavní role v nedávném Rhysově filmu *Půlnoční hodina*, se včera v noci vážně zranila při automobilové nehodě v kaňonu pouze jeden blok od domu pana Rhyse v Hollywood Hills.

Příslušníci policejního oddělení v Beverly Hills reportérům sdělili, že vůz slečny Havillandové prorazil zátaras a zřítíl se do příkré strže na konci slepé ulice. V domě pana Rhyse v té době nebyl nikdo přítomen.

Mluvčí nemocnice při Kalifornské univerzitě označili stav slečny Havillandové jako kritický. Dnes časně ráno byla operována. Výsledky chirurgického zákroku dosud nebyly zveřejněny. Oběť nehody utrpěla zranění obličeje, krku a páteře a četné zlomeniny.

Policisté, kteří byli na místě nehody, novináře informovali, že slečna Havillandová neměla při nehodě připnutý bezpečnostní pás.

Los Angeles Times, 5. května 1971

Pět měsíců po autonehodě, která málem ukončila život Annie Havillandové, zůstává stav této mladé herečky vážný.

Před sedmi týdny byla propuštěna z fakultní nemocnice při Kalifornské univerzitě v Los Angeles a nyní údajně pobývá v plné nemocniční péči v domě svého přítele, spisovatele Damona Rhyse. Jako následek četných zlomenin se podrobuje rehabilitaci a čeká na plastickou operaci těžce poraněného obličeje.

Los Angeles Times, 9. srpna 1971

Herečka Annie Havillandová včera absolvovala ve fakultní nemocnici při Kalifornské univerzitě v Los Angeles novou operaci krční páteře.

Chirurgický zákrok si podle mluvčího nemocnice vynutila chronická bolest v šíji a další zdravotní potíže jako následek autonehody, kterou slečna Havillandová utrpěla loni v prosince.

K otázkám týkajícím se návyku slečny Havillandové na několik druhů narkotických léků proti bolesti v měsících po takřka smrtelné nehodě se dr. Blair odmítl vyjádřit.

Nepředpokládá se, že by v případě slečny Havillandové následovaly ještě další ortopedické operace. Pacientku však čeká ještě plastická operace. Jde o konečné úpravy následků zlomenin a tržných ran v obličeji, které při nehodě utrpěla.

Daily Variety, 17. dubna 1972

Damon Rhys šokoval filmový svět, když bývalého „sexuálního anděla“, hvězdu Annie Havillandovou, obsadil do hlavní ženské role ve svém novém filmu, nazvaném Plodný půlměsíc.

Daily Variety, 16. září 1972

Včera se v Culver City začal natáčet nový trhák filmové společnosti International Pictures, Plodný půlměsíc od Damona Rhyse.

Filmování probíhá za zavřenými dveřmi, a tak novináři nedostali možnost vidět hvězdu Annie Havillandovou, jak se snaží ztělesňovat postavu, kterou Rhys označil za svou nejsložitější.

I to je, zdá se, slabé slovo. Havillandová bude ve filmu hrát Rhysovu hrdinku v rozpětí věku od 17 do 34 let. Bude nezbytné rozsáhlé líčení, tím spíš, že herečka má „novou“ tvář, značně změněnou plastickými operacemi po tragické autonehodě, kterou utrpěla přede dvěma lety. Havillandová prý má vlastní skriptku, která v rámci každé natáčené scény sleduje hereččin mejkap a fiktivní věk.

Natáčení bude pro stále ještě slabou hvězdu jistě velmi namáhavé. Přes dlouhou rehabilitaci má údajně dosud mimořádně nízkou váhu a nepřetržitě trpí bolestmi.

The Hollywood Reporter, 20. března 1974

Do cementu před Graumanovým Čínským kinem dnes odpoledne přibudou nové otisky. Za nimi se skrývá jeden z nejúžasnějších a nejobdivuhodnějších příběhů v dějinách Hollywoodu.

Z prachu kontroverzního počátku kariéry, která jí přinesla stejně tolik ponížení jako slávy, letos povstala Annie Havillandová a v Plodném půlměsíci od Damona Rhyse podala takový výkon, že jí Hollywood padl k nohám, kam ostatně patří.

Film byl předán distribuci koncem podzimu loňského roku, takže ještě mohl být zařazen jako kandidát na ceny Akademie za rok 1973. Kritici se shodují, že spojení

talentu Damona Rhyse a této mimořádné herečky možná představuje vrchol v kariéře obou dvou.

Podle názoru kritiků výkon Havillandové jak v Půlnoční hodině, tak v Plodném pŕlměsíci víc než ospravedlňují její ocenění jako jedné z nejlepších začínajících hereček v historii kinematografie.

Annie seděla vedle Franka v hledišti Pavilonu Dorothy Chandlerové a poslouchala, jak David Niven uvádí na scénu Charltona Hestona a Susan Haywardovou, kteří měli otevřít obálku obsahující jméno nejlepší herečky za rok 1973.

Nevníkala však jejich slova ani vtipy, jimiž se snažili zmírnit napjatou atmosféru.

Slavnost probíhala podle plánu, a to i přes hroznou novinu o Damonu Rhysovi a jeho osobní asistentce. Pohřeb byl ohlášen až na pozítří.

Před patnácti minutami byl Damonovi posmrtně udělen Oskar za nejlepší scénář. Při té příležitosti byl během večera promítnut chvatně připravený sestřih z jeho nyní již legendárních filmů a krátká fotomontáž zachycující jeho život a kariéru.

Se slzami v očích za něj Oskara převzal Mark Salinger. Téměř nebyl schopen ani pár slovy vyjádřit poděkování za svého zemřelého přítele.

Annie nyní Frankovi pevně tiskla ruku.

Zdálo se jí, jako by pro ni bez Damona a Margot svět přestal existovat. Byla to o to horší ztráta, že nedovedla pochopit, proč se to stalo.

Ještě včera ráno se těšila na oběd s Damonem a doufala, že jim Margot z lowy zvěstuje dobré zprávy. Potom je všechny zachvátila hrůza a málem připravila o život i ji. Co se vlastně přihodilo?

V poslední době s Damonem několikrát telefonovala a ani jednou neměla dojem, že by propadl malomyslnosti. Ale noviny hned spekulovaly, že ho k sebevraždě dohnala deprese po dokončení filmu. A že se Margot do té situace připletla nějakým tragickým nedorozuměním...

...,„Na cenu za nejlepší ženský herecký výkon byly nominovány Joanne Woodwardová za roli ve filmu Letní přání, zimní sny...“

Konferenciéři jmenovali nominované jednu po druhé a promítali kratičké klipy z jejich filmů. Před Anniiným zrakem se mihla Daisy, kterou stvořil Damon, ztvárnila ona a zachytil Mark Salinger.

Konečně nadešel čas. Obecenstvo jako na povel utichlo. Diváci ze stovky zemí sledovali v přímém přenosu, jak Susan Haywardová otvírá obálku.

V očích se jí zaleskly slzy dojetí a radosti.

„Cenu získává Annie...“

V tom okamžiku propukl bouřlivý potlesk a zbytek slov v něm utonul. Všichni přítomní povstali. Kamera se zaměřila na Anniin obličej.

Ta se obrátila k Frankovi a políbila ho na tvář. Pomohl jí vstát a pohledem jí naznačil, že kdyby si přála, doprovodil by ji na pódium. Zavrtěla hlavou a za rostoucích ovací na ně došla sama.

Susan ji objala a pošeptala jí: „Je mi to líto, Annie. Buď statečná. At' je Damon kdekoliv, je na tebe pyšný.“

Potom už Annie stála se soškou v ruce a usmívala se nejšťastněji, jak dokázala. Kamery ji zabíraly v nelítostném detailu. Aplaus sílil, doléhal k ní přímo, a ještě se k ní odrážel od stěn.

UKRAJINA